

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
Escola Les Muralles

PROJECTE LINGÜÍSTIC ESCOLA LES MURALLES

APROVAT 27 JUNY DE 2019

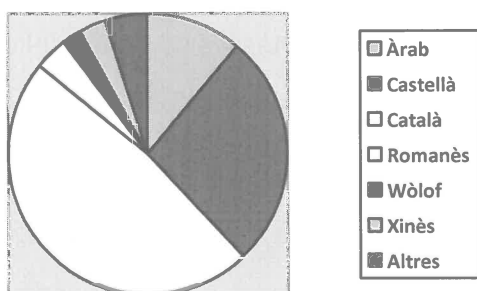
ÍNDEX

1.- ANÀLISI DE CONTEXT	pàgina 3
2.- OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES	
3.- OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES	
3.1.- El català com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe	
3.2.- Criteris per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües	
4.- CRITEREIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER L'APRENENTATGE DE LES LLENGÜES	
5.- RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES	
6.- COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN	
7.- LA QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL DELS DOCENTS	
8.- ANNEX 1: Acreditacions de coneixements de llengües	

1.- ANÀLISI DE CONTEXT

El nostre centre està ubicat a Montblanc, capital de la Conca de Barberà. L'entorn sociolingüístic de l'escola és de gran riquesa assistint a l'escola alumnes de més de 13 llengües mare.

Per fer-nos una idea del bagatge lingüístic del nostre alumnat i de la llengua utilitzada a casa podem consultar la següent taula gràfica actualitzada durant el curs 2018-2019. Aquesta fa referència a la llengua utilitzada a casa com a mitjà de comunicació habitual.

A partir d'aquesta gràfica podem deduir que, tot i que la majoria dels nostres alumnes siguin catalanoparlants, altres, degut al seu bagatge lingüístic, té necessitats o és susceptible de tenir necessitats individuals vinculades als seus resultats acadèmics. Per aquest motiu, actualment el nostre centre disposa de professionals qualificats en les tres llengües impartides a l'escola per poder fer una bona immersió lingüística en el català i una excel·lent introducció i perfeccionament en diferents graus de les altres dues (castellà i anglès). (Veure Annex 1)

Actualment el nostre centre no disposa de places docents amb perfil professional de l'àmbit lingüístic tot i que es crearan places d'aquest perfil quan es cregui convenient. Per al curs vinent, l'escola té previst demanar formació docent en l'àmbit de la llengua estrangera per oferir una formació permanent als especialistes del centre i a tots aquells altres mestres que, pel seu nivell en la llengua, ni que no en tinguin l'especialitat, poden optar-hi.

2.- OFERTA DE LLENGÜES ESTRANGERES

L'escola oferta la llengua anglesa com a primera llengua estrangera.

En horari extraescolar continua amb l'anglès i oferta àrab. L'anglès extraescolar és ofert a partir de l'AMPA que busquen professionals en el sector d'aquesta llengua i de l'educació que puguin impartir aquesta extraescolar de manera lúdica i efectiva. La

llengua àrab s'imparteix a l'escola per un professor nadiu a partir d'un conveni entre el Departament d'Ensenyament i el Consolat del Marroc.

3.- OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

3.1.- El català com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre.

La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Es vetlla perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, es dinamitza l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

3.2. Criteris per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües.

Objectius específics	Actuació	Aula	Centre	Entorn
Usos lingüístics				
1.- Garantir l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana i afavorir el desenvolupament del plurilingüisme de l'alumnat.	Estratègies i mecanismes: • exposicions dels mestres • activitats d'aprenentatge i d'avaluació • interaccions entre docents i alumnes • activitats administratives i les comunicacions orals o escrites amb la resta de la comunitat educativa	X	X	X
2.- Garantir accions escolars de dinamització lingüística i comunicativa per incrementar el domini i l'ús de la llengua catalana dels alumnes que no la tenen com a llengua habitual i explicitar els contextos d'ús per a la pràctica de les llengües estrangeres.	Situacions comunicatives: • jocs de pati, jocs de taula, jocs de rol... • dramatitzacions • celebracions, festivals... • participació de les famílies en diferents activitats de centre (conta contes, tallers...) • blog del centre, revista, web...	X	X	X

3.- Garantir la convivència en diversitat i el valor del plurilingüisme.	- estratègies per reconèixer, promoure i fer visibles les llengües dels alumnes d'origen estranger - mecanismes per a la incorporació de les llengües dels alumnes d'origen estranger a l'àmbit escolar (bon dia en les diferents llengües, pòsters dels alumnes amb diferents llengües,...)	X	X	
4.- Valorar el bagatge lingüístic i cultural diferenciat que els alumnes i les seves famílies aporten al centre escolar.	- adaptació de la comunicació del centre amb les famílies - pla d'acollida de centre		X	X
5.- Explicitar les línies d'intervenció dels usos lingüístics als professionals encarregats de la gestió d'activitats no docents.	- reunions, formació i acords amb monitors de menjador escolar, activitats extraescolars, activitats PCEE... - Documentació que expedeix el centre ajustada al que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.		X	X
6.- Prendre consciència sobre l'ús professional que fan els docents de la llengua i expressar-se amb un nivell de qualitat òptim per garantir la qualitat dels ensenyaments que transmeten.	- document informatiu <i>Estratègies d'intervenció lingüística</i> - formació dels docents. Gust per l'escriptura i AVANCEM	X	X	

Aspectes metodològics de l'aprenentatge de les llengües.				
1.- Distribuir els objectius lingüístics i els continguts en les programacions de cada nivell, cicle o etapa educativa per garantir una progressió real o efectiva de l'aprenentatge.	- programacions de llengües per nivells, coordinades i progressives al llarg de tota l'escolarització - metodologies i agrupaments dels alumnes que n'afavoreixen la interacció així com els aspectes organitzatius i de coordinació que se'n deriven (espais per la coordinació de nivell, de cicle o de projecte, si s'escau) - seqüenciació de continguts de llengua oral - treball sistemàtic de llengua oral (activitats significatives competencials) - inclusió de la llengua oral a les programacions	X	X	
2.- Incorporar l'avaluació continuada dels aprenentatges adquirits i les mesures per atendre els diferents ritmes d'aprenentatge del alumnes	- mesures universals del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu - ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària	X	X	

3.- Coordinar les àrees de llengua per ajudar els alumnes a desenvolupar una competència comunicativa i lingüística global i incrementar la seva exposició a les llengües estrangeres que estan aprenent, especialment en relació amb les metodologies d'immersió i AICLE.	• Estratègies que permetin incrementar el grau d'exposició dels alumnes a les llengües, especialment les estrangeres: ensenyament integrat de les llengües i continguts • criteris que regulin les estructures lingüístiques comunes • criteris que justifiquin la impartició de continguts en altres llengües diferents al català • escenaris i espais d'aprenentatge que facilitin contextos autèntics d'ús de les llengües, que potenciïn el treball cooperatiu i que intensifiquin la producció oral i escrita dels alumnes • transferència d'aprenentatges d'una llengua a les altres en situacions contextualitzades • reconeixement de la riquesa individual	X	
4.- Assegurar l'ús intensiu de la llengua catalana com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge per garantir que els alumnes disposin, de manera sistemàtica, de les ajudes necessàries per poder-ne accedir a l'aprenentatge (en els centres on el	• estratègies educatives d'immersió lingüística • enfocament comunicatiu i competencial de la llengua.	X	X

català no és la llengua majoritària).					
5.- Facilitar a l'alumnat el desenvolupament de les competències necessàries per a la comunicació oral, per a la comprensió lectora i per a l'expressió escrita.	• ILEC. Pla de lectura de centre, araEscrib, Pla d'escriptura, Llegim i escrivim en parella,... • Planificar activitats de lectura i escriptura des de totes les àrees	X	X		
6.- Afavorir l'aprenentatge de llengües a través de les TIC.	• vídeos, animacions, webquestes, podcasts, webcasts, articles digitals... • entorns virtuals: correu electrònic, xarxes socials • eines lingüístiques, programari per treballar aspectes específics de llengua • entorns virtuals d'aprenentatge que faciliten la comunicació • jocs digitals i en línia	X	X	X	
Aspectes organitzatius					
1.- Determinar els espais previstos per la coordinació entre els docents de llengües i d'altres disciplines, per afavorir la reflexió docent i consensuar objectius d'aprenentatge.	• reunions de coordinacions vertical dels docents: entre cursos, àrees o matèries i entre etapes educatives, especialment entre primària i secundària. • reunions de coordinació horitzontals: mateix curs/nivell per desenvolupar coordinacions		X	X	

	didàctiques coherents			
	estratègies organitzatives per a la coordinació entre els tutors/es i els especialistes.			
2.- Fer visibles els espais de diàleg, els criteris de treball i les estratègies d'avaluació que permetran fer el seguiment de l'aprenentatge de les llengües i de l'assoliment dels continguts de totes les matèries.	- reunions sistemàtiques de coordinació dins l'horari del docent - acords i documents de centre que es desprenen d'aquestes reunions	X		
3.- Garantir una organització flexible de l'alumnat per afrontar el tractament de la diversitat	- agrupaments flexibles amb els criteris pedagògics recollits a les NOFC - mesures universals del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.	X	X	
4.- Preveure els mecanismes de participació en les activitats del centre dels professors que imparteixen llengües estrangeres no curriculars	- reunions per compartir la metodologia d'ensenyament, activitats... - participació en activitats de centre		X	
5.- Col·laborar i coordinar-se amb els diferents agents educatius de l'entorn per garantir la continuïtat i la coherència educativa en relació amb l'ús de la llengua catalana com element	- reunions amb els representants del PCEE i les activitats extraescolars - col·laboracions amb institucions, xarxes i		X	X

de cohesió social i la pràctica de les llengües estrangeres prioritzades pel centre.	entitats nacionals i internacionals · associació amb altres centres · gestió dels espais d'educació formal o no formal del centre durant el temps lectiu i escolar			
6.- Establir estratègies i mesures organitzatives per facilitar la comunicació i la inclusió de l'alumnat d'origen estranger.	· implementació d'un pla d'acollida on es recullin aquestes mesures i estratègies · aula d'acollida, atencions individualitzades, suport lingüístic i social,...	X	X	

4.- CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS PER L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

El nostre centre mostra un especial interès per que els seus alumnes, en finalitzar l'etapa de Primària, tinguin el nivell que marca el currículum en les tres llengües estudiades.

Per aquest motiu es treballen les tres llengües, tot i que de manera diferenciada, des del primer curs d'Educació Infantil.

A continuació es pot veure un quadre resum on s'explicita el tractament de les llengües a la nostra escola i la metodologia emprada.

TRACTAMENT DE LLENGÜES	
Català: <u>EI</u>: Introducció i producció de la llengua oral des de P3. Ús del català com a llengua vehicular. Introducció a P5 de la lectoescriptura <u>Primària</u>: Treball de la llengua en la lectoescriptura des de les diferents àrees curriculars.	Metodologia: Les tres llengües estudiades a l'escola utilitzen la mateixa metodologia en la seva introducció i producció i perfeccionament. - ús de contes, teatralitzacions, jocs, danses, cançons,... en la introducció de la llengua. - ús de les TIC-TAC dins de l'aula - col·laboracions exteriors, sempre que és possible, per persones que tenen la llengua a treballar com a llengua mare. - Intercanvis amb altres escoles en diferents llengües. - utilització de suports comunicatius com la web de l'escola, blog,... - ús de les tres llengües en la projecció de l'escola (cançons i poemes en els festivals,...)
Castellà: <u>EI</u>: Ús del castellà com a segona llengua vehicular de forma oral. <u>Primària</u>: Introducció i perfeccionament de la llengua a través de la lectoescriptura des del primer curs.	
Anglès: <u>EI</u>: introducció de la llengua estrangera de forma oral. Primària: continuïtat de la introducció de la llengua introduint-ne la seva lectoescriptura de manera gradual a partir del segon curs.	

El centre planifica, en els cursos en què disposa de suficient professorat format, els blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en anglès i en justifica la selecció. Depenent dels cursos s'inclou la Educació artística en alguns nivells en anglès, es realitzen diferents temes de medi natural en anglès,... En la programació d'aquesta opció s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la realització de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts. D'altres cursos també es participa en projectes o programes plurilingües per tal de potenciar la comprensió de les diferents llengües treballades a l'escola. Alguns d'aquests projectes i programes són The Fonix i Erasmus+ entre d'altres.

Els mestres especialistes en les diferents àrees es coordinen per tal de garantir la transferència d'aprenentatges d'una llengua a les altres i el reconeixement individual i col·lectiva derivada de la diversitat lingüística de la societat.

Els nostre centre aplica estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li facilita l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles. El pla d'acollida va ser aprovat el 25 de setembre de 2007. Als alumnes nouvinguts se'ls hi fa un pla individualitzat (PI).

Aquests nens que gaudeixen de l'aula d'Acollida es van incorporant de manera progressiva als objectius del currículum en la/les llengües implicades fins a poder-ne assegurar un assoliment amb èxit.

DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. En matèria d'ensenyament no universitari la Generalitat disposa de les competències exclusives, compartides i d'execució que estableix l'article 131 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i que ha desplegat la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació.

El nostre centre defineix l'organització de l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, es centra fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària i el

desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells. Els mecanismes que es posen en funcionament per assolir aquests objectius fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

Per tal de garantir tots els aspectes del currículum en les tres llengües i formar els nostres alumnes de manera competencial en aquestes àrees podríem resumir les actuacions més rellevant dutes pel centre:

- Disseny i implementació d'un Pla de Lectura de Centre
- Reforç del paper de la biblioteca escolar. Aquesta s'utilitza en hores lectives pels diferents cursos (recerca d'informació, moment de gaudi de la lectura, exposicions,...). A l'hora del pati també està oberta a disposició dels alumnes amb la mestra especialista per oferir una millor guia en la inicialització de la lectura i servei de préstec. En horari no lectiu la biblioteca de centre també és un punt de trobada en realització de diferents extraescolars i altres activitats promogudes tan per l'escola com també per les famílies com pot ser rondallaires, exposicions,...
- Biblioteca d'aula en tots els cursos.
- Establiment de mitja hora diària de lectura. Aquesta està programada i realitzada en les tres llengües impartides en l'escola de manera que s'assegura en les tres llengües el llegir per aprendre, el aprendre a llegir i el gust per la lectura.
- Desenvolupament per part del professorat dels CM i CS del projecte AVANCEM per assegurar un tractament integrat de les tres llengües.
- Utilització de les TIC en l'aprenentatge de les llengües.
- Incorporació d'exposicions orals en la programació de totes les matèries.
- Establiment d'una reunió periòdica de caràcter pedagògic en que intervé tot l'equip docent per treballar les competències lingüístiques.
- Sortides programades a la Biblioteca municipal

- Realització de la revista escolar amb la col·laboració dels alumnes per el redactat d'alguns articles
- Difusió a la pàgina web de l'escola d'algunes de les activitats que es realitzen en l'àmbit de les llengües així com de les novetats mensuals en la biblioteca d'escola, entre d'altres.
- Participació anual en el Certamen de lectura en veu alta.
- Participació en la trobada entre les escoles i els instituts de la conca "English Day"
- Participació bianual en la Cantata realitzada de manera conjunta per totes les escoles d'educació primària de la Conca de Barberà.

5.- RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

El decret 142/2007, de 26 de juny fa referència que el projecte educatiu preveurà l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. Els alumnes tenen dret a no ser separats en centres ni en grups diferents per raó de llengua. Per aquest motiu l'escola gaudeix de l'Aula d'Acollida, ja explicada anteriorment, que ajuda als alumnes nouvinguts a assolir la competència comunicativa de manera personalitzada.

Des del curs 2013/14 hem gaudit d'Aula d'Acollida de manera intermitent. Alguns d'aquests cursos ha estat amb dotació sencera i d'altres amb mitja dotació.

Quan el centre rep alumnat nouvingut que desconeix les dues llengües oficials del sistema educatiu de Catalunya, s'apliquen estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

En una primera fase, s'assegura el nivell bàsic de llengua catalana de l'alumnat nouvingut, posteriorment s'inicia un ensenyament de la llengua castellana.

El centre posa els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

Per reforçar l'oralitat de la llengua anglesa, el centre gaudeix de manera esporàdica de l'aportació de pares o persones natives en aquesta llengua en forma de tallers a les aules, rondallaire,... Aquestes activitats estan organitzades de manera conjunta amb els mestres especialistes en llengua anglesa per assegurar-ne un aprofitament curricular i pedagògic.

El nostre centre també realitza accions complementàries orientades a augmentar l'exposició de l'alumnat a les llengües objecte d'aprenentatge i vinculades a activitats educatives no formals o informals que impliquen la col·laboració amb altres institucions o entitats com ara les pròpies dels programes ERASMUS i e-TWINING entre d'altres, o en concursos lingüístics com el FONIX. Totes aquestes accions complementaries no es realitzen de manera sistemàtica i obligada en tots els cursos escolars, si no que es fan en els anys en que per la dotació personal que el centre disposa, es pot assegurar-ne l'èxit educatiu de l'experiència.

6.- COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN

La llengua del centre és la llengua catalana. Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general són en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

Els documents de centre: PLC, NOFC, i PdC, amb els continguts i referents de la llengua catalana, impregnen la vida del centre, es revisen i s'actualitzen periòdicament, els coneix tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven.

El nostre centre utilitza un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català,

sense perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà.

Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es fan comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies nouvingudes. Es demana al Consell Comarcal el servei de traducció. Actualment no tenim cap mare que requereixi el servei ja que s'ha impartit el projecte Lletres per a tothom de la Fundació La Caixa amb la col·laboració de l'AMPA de l'escola, amb molt bons resultats i acceptació. Hi ha participat la mestra que feia el curs i molts voluntaris (entre ells mestres jubilades de l'escola).

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

El centre educatiu preveu de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.), els adults responsables s'adrecin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho garanteix la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

L'escola preveu que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (centre obert de l'ajuntament, activitats d'educació no formal de l'AMPA, esport a l'escola, etc.) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic.

Els responsables d'aquestes activitats s'adrecen sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho es garanteix la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats

L'Acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) estableix: *Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...)* En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar

el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català. Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.).

El centre es coordina per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

7.- LA QUALIFICACIÓ PROFESSIONAL DELS DOCENTS

El repte principal del docent de qualsevol disciplina acadèmica és garantir que els alumnes assoleixin els objectius que prescriu el currículum mitjançant la metodologia més rigorosa, eficaç i engrescadora possible. Per aquest motiu, la nostra escola ha optat introduir-se en el programa d'innovació pedagògica Avancem, per poder garantir la planificació d'un tractament integrat i transversal de les tres llengües. També gaudeix d'un assessorament a centre per programar i dur a terme l'escriptura en línia d'escola des d'infantil fins a 6è (Ara escric)